

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

1. Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

2. Motivele emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, în România, activitatea de prevenire și sancționare a spălării banilor, precum și cea de prevenire și combatere a finanțării terorismului este reglementată de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Printre instrumentele europene și internaționale transpuse de acest act normativ se numără și o serie de directive adoptate de Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europe[AP1]ne. Însă, evoluția continuă a cadrului normativ la nivel comunitar impune, în egală măsură, și o adaptare corespunzătoare a cadrului normativ intern.

Din această perspectivă, având în vedere obligațiile ce revin României ca urmare a angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană, se impune transpunerea în legislația internă a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de

modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015.

*Aceasta **este a patra directivă** care abordează amenințarea reprezentată de spălarea banilor, iar abordarea pe bază de risc are ca punct de plecare necesitatea ca statele membre și Uniunea Europeană să identifice, să înțeleagă și să atenueze riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului cu care se confruntă.*

Spălarea banilor și finanțarea terorismului se produc deseori în context transnațional, de aceea orice măsură adoptată numai la nivel național sau chiar la nivel comunitar, fără a ține seama de coordonarea și cooperarea internațională, va avea efecte limitate.

Prin urmare, măsurile adoptate de Uniunea Europeană în acest domeniu sunt armonizate cu acțiunile întreprinse în cadrul altor foruri internaționale, dar mai ales cu Recomandările Grupului de Acțiune Financiară (GAFI) care constituie principalul organism internațional în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului.

Având în vedere faptul că Recomandările GAFI au fost revizuite substanțial în februarie 2012, Directiva 2015/849/CE, are în vedere tocmai aceste noi standarde internaționale.

Actualmente, potrivit Legii societăților nr.31/1990, societățile pe acțiuni pot emite fie acțiuni nominative, fie acțiuni la purtător. În cazul acțiunilor nominative, numele proprietarului este înscris în documentul care atestă existența și felul acțiunii, în timp ce în cazul acțiunilor la purtător numele proprietarului ne este menționat, acesta fiind prezumat a fi cel care posedă acțiunea.

Conceptul de **acțiuni la purtător** a fost reglementat în vechiul Cod comercial de la 1887 (art.166) și a fost preluat ulterior de Legea nr.31/1990, după modelul altor state europene.

În stabilirea regimului acțiunilor la purtător, s-a avut în vedere asigurarea funcționării mecanismelor de drept societar. Astfel, din perspectivă societară, regimul juridic al acțiunilor la purtător, astfel cum este stabilit în prezent de Legea nr. 31/1990, este conform

naturii juridice a acestui tip de acțiuni care, prin esența lor, trebuie să permită transmiterea, prin tradițiune, fără nicio altă formalitate. În același mod, identificarea titularilor acțiunilor la purtător este asigurată, din perspectiva funcționării organelor statutare ale societății, prin prezentarea la societate a titlurilor de către proprietar pentru valorificarea unuia sau mai multora din drepturile conferite de lege acționarului (dreptul la participarea la procesul decizional, dreptul la dividende, dreptul rezidual de creanță în cazul lichidării societății s.a.).

Instituția **acțiunii la purtător** ridică însă, tot mai accentuat, problema **lipsei transparenței acționariatului**, iar cunoașterea în orice moment a acționarilor este esențială în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor, a luptei împotriva terorismului și finanțării acestuia, a prevenirii și combaterii evaziunii fiscale.

În 2013, România a devenit membru al Forumului Global pentru Transparență și Schimbul de Informații în Scopuri Fiscale – FGTSISF (Legea nr.328/2013 pentru aprobarea participării României la Forumul Global privind Transparența și Schimbul de Informații în Scopuri Fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 decembrie 2013), iar ulterior aderării au fost derulate mai multe misiuni de evaluare a cadrului legislativ și instituțional românesc.

Una dintre concluziile acestor evaluări a fost că legislația românească nu permite cunoașterea, în orice moment, a identității titularilor de acțiuni la purtător, iar, pentru remedierea acestui aspect, în rapoartele de evaluare ale FGTSISF s-a recomandat revizuirea dispozițiilor legale relevante (în special, Legea societăților nr.31/1990). Trebuie notat că, în această calitate de membru FGTSISF, România, prin autoritățile sale competente, are o serie de obligații de raportare și de furnizare de date cu implicații fiscale, ceea ce presupune inclusiv crearea condițiilor legislative și administrative pentru a răspunde solicitărilor de informații privind structura de acționariat a societăților înregistrate în România.

Aceeași indicație se regăsește și în Recomandările FATF (*Financial Action Task Force*), organism ce stabilește standarde internaționale în materia spălării banilor.

Directiva 2015/849/UE privind prevenirea utilizării sistemului

financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L141 din 5.6.2015 **impune eforturi concentrate de transparentizare** a structurii capitalului social, sens în care a prevăzut, printre alte mecanisme, crearea unui registru centralizat al beneficiarilor reali și obligația statelor membre de a asigura cunoașterea, în orice moment, a acționarilor/asociaților.

De lege lata, activitatea asociațiilor și fundațiilor este reglementată de prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, cu modificările și completările ulterioare. Actul normativ menționat nu conține reglementări referitoare la beneficiarul real al acestor categorii de persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. Nici *Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu conține reglementări care să instituie în mod expres pentru asociații și fundații obligația declarării beneficiarului real al acestora.

Art. 3 pct. 6 lit. c) din *Directiva 2015/849/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei* definește beneficiarul real „în cazul entităților juridice precum fundațiile și al construcțiilor juridice similare fiduciilor” printr-o normă de trimitere la art. 3 pct. 6 lit. b) din Directivă.

La lit. b) a art. 3 pct. 6 al Directivei 2015/849/UE este definit beneficiarul real în cazul fiduciilor.

Pentru transpunerea Directivei 2015/849/UE, legislația națională trebuie să prevadă pentru viitor obligația declarării beneficiarului real și în cazul asociațiilor și fundațiilor. De asemenea, este necesar să existe și o evidență centralizată a acestor beneficiari reali.

<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>a. Tema transparentizării structurii acționariatului. Acțiuni la purtător</p> <p>În considerarea numărului redus de societăți emitente de acțiuni la purtător înregistrate în România (deci a impactului relativ mic asupra mediului de afaceri) și, având în vedere soluțiile pentru care au optat și celelalte state membre (spre exemplu, Austria, Belgia, Cehia, Croația, Danemarca, Finlanda, Franța, Italia, Letonia, Portugalia, Slovacia, Spania) în transpunerea acestei directive, propunem eliminarea posibilității societăților pe acțiuni de a emite acțiuni la purtător și acordarea unui termen rezonabil (de 18 luni) de efectuare a conversiei acțiunilor la purtător în acțiuni nominative în cazul societăților pe acțiuni deja înmatriculate în registrul comerțului.</p> <p>În acest scop, prin proiect se propune amendarea corelată a tuturor prevederilor Legii societăților nr.31/1990 care fac referire la conceptul de acțiune la purtător și se instituie sancțiunea dizolvării judiciare în cazul în care nu se realizează conversia acțiunilor la purtător aflate actualmente în circuitul economic.</p> <p>b. Crearea și operaționalizarea Registrului Beneficiarilor Reali. Societăți supuse înmatriculării în registrul comerțului</p> <p>Actualmente, informațiile privind identitatea asociaților (societăți în nume colectiv, societăți în comandită simplă, respectiv societăți cu răspundere limitată) sunt înregistrate în registrul comerțului, care este public. Informațiile privind identitatea acționarilor (societăți pe acțiuni și societăți în comandită pe acțiuni) sunt înregistrate, în cazul societăților închise, în registrele acționarilor sau, în funcție de opțiunea societății, sunt ținute de o societate de registru independentă. Societățile ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată (supuse Legii nr.297/2004 privind piața de capital) sunt ținute de Depozitarul central.</p> <p>Potrivit Considerentului 14 din preambulul Directivei 2015/849/UE, ”deținerea unor informații corecte și actualizate privind beneficiarul real al unei societăți este un factor cheie în depistarea infractorilor, care, altfel, și-ar putea ascunde identitatea în spatele</p>
---------------------------------	--

unei structuri de societate”. În realizarea acestui obiectiv, Directiva instituie obligația statelor membre de a crea un registru al beneficiarilor reali.

Având în vedere mecanismele actuale de evidență a structurii persoanelor juridice de drept privat în România și a altor construcții juridice (fiducii), proiectul propune ca Registrul beneficiarilor reali să fie divizat, în funcție de modalitatea de înregistrare a acestor persoane juridice și de competențele instituționale în materia înregistrării, evidenței.

Potrivit Legii nr.26/1990 privind registrul comerțului, în acest registru sunt înregistrate, de către oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale, următoarele: societăți, societăți europene, societăți cooperative europene, organizații cooperatiste de credit, grupuri de interes economic și grupuri europene de interes economic cu sediul principal în România. Prin urmare, în vederea transpunerii Directivei, proiectul propune înființarea Registrului beneficiarilor reali ai societăților care va include identitatea beneficiarilor reali ai categoriilor de entități mai sus enunțate. Prin excepție beneficiarii reali ai societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată sunt înregistrați în Registrul beneficiarilor reali ținut de Depozitarul Central.

Informațiile privind beneficiarul real sunt obținute de oficiul registrului comerțului pe baza unei declarații pe proprie răspundere autentică sau dată în fața funcționarului de la registrul comerțului. De asemenea, pentru a se asigura eficiența mecanismului de evidență a Beneficiarilor reali, prin prezentul proiect se propune și un regim sancționator gradual pentru nerespectarea termenelor de depunere a declarațiilor (amendă contravențională, iar în caz de neconformare repetată dizolvare judiciară). Proiectul stabilește persoana responsabilă a face declarație, precum și momentul la care trebuie depusă.

În plus cu privire la societățile deja înregistrate, proiectul propune un termen tranzitoriu (3 luni) de depunere a declarației, raportat la caracterul normei juridice care produce efecte juridice numai pentru viitor.

c. Modificări aduse legislației privind asociațiile și fundațiile

Se propune modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 pentru a se prevedea în mod expres obligația declarării beneficiarului real al unei asociații sau fundații la momentul formulării cererii de

Înscrisere a acestora în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflate la grefa judecătorei în a cărei circumscripție urmează să-și aibă sediul. De asemenea, având în vedere faptul că alin. (3) al art. 30 din Directiva 2015/849/UE impune statelor membre ca informațiile păstrate în registrul beneficiarilor reali „să fie adecvate, corecte și actualizate”, se propune reglementarea obligației de a comunica Ministerului Justiției, datele de identificare ale beneficiarului real anual sau ori de câte ori intervine o modificare privind datele de identificare ale acestuia, precum și a sancțiunilor aplicabile în caz de neconformare.

Proiectul de act normativ conține și dispoziții tranzitorii pentru a permite și asociațiilor și fundațiilor înregistrate anterior intrării în vigoare a acestuia să facă declarațiile prevăzute de lege.

Prin prezentul proiect de act normativ se asigură transpunerea în legislația națională a Directivei/(UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015, cu termen limită de implementare 26 iunie 2017.

Actul normativ propus realizează consacrarea legislativă a existenței unui mecanism național de prevenire și combatere a spălării banilor/finanțării terorismului (format din totalitatea instituțiilor cu competențe în domeniu). Mecanismul menționat reprezintă o cerință internațională cuprinsă atât în Standardele FATF cât și în Directiva 2015/849.

Proiectul de act normativ consolidează conceptul de abordare pe bază de risc (introdus prin intermediul Directivei a III-a) având ca obiectiv alocarea eficientă a resurselor strict către acele domenii ce prezintă un risc major de a fi utilizate în mecanisme de spălare a banilor/finanțare a terorismului. Consolidarea acestui concept este realizată prin stabilirea obligațiilor de efectuare a unor evaluări de risc (la nivel european, la nivel național și la nivel sectorial) cu rolul de a stabili sectoarele și activitățile în mod

deosebit vulnerabile, precum și măsuri de gestionare a acestor riscuri.

Trebuie notat faptul că stabilirea acestei obligații exprese în sarcina instituțiilor competente și a organismelor de autoreglementare reprezintă un element de noutate, în actele normative anterioare această obligație de evaluare fiind menționată doar în sarcina persoanelor fizice și juridice obligate să respecte dispozițiile legale.

Un element de noutate absolută este dat de înființarea registrelor beneficiarilor reali ai persoanelor juridice; decizia de înființare a acestora a fost luată la nivel european ca răspuns la atacurile "Panama Papers" și la atacurile teroriste survenite în capitalele statelor membre. Conform proiectului de act normativ, beneficiarii reali (persoanele fizice ce controlează persoane juridice) definiți potrivit legii sunt înregistrați în Registre (Registrul Comerțului, Registrul asociațiilor și fundațiilor) ce pot fi utilizate de autoritățile statului, dar și de entitățile obligate atunci când aplică măsuri de identificare a clientelei. La nivel european este preconizat ca, la nivelul anului 2019, aceste registre naționale să fie interconectate, permițând astfel o transparență îmbunătățită a circuitelor financiare, atât național, dar și transnațional.

O altă schimbare impusă prin Directiva 2015/849 și transpusă prin prezentul proiect vizează categoria persoanelor expuse politic; astfel, s-a realizat extinderea acestei noțiuni și către membri ai parlamentului sau alte organe legislative similare din alte state, membri ai organelor de conducere ale partidelor politice, dar și directori, directori adjuncți și membri ai consiliului de administrație sau membri cu funcții echivalente în cadrul unei organizații internaționale. De asemenea, a fost modificat și regimul aplicabil clienților ce fac parte din categoria persoanelor expuse politic, în sensul solicitării de a aplica măsuri suplimentare de cunoaștere a clientelei și de a acorda o atenție sporită relațiilor de afaceri cu astfel de persoane ce ocupă funcțiile publice importante la nivel național (spre deosebire de vechea reglementare ce solicita aplicarea acestui tip de măsuri doar pentru persoanele expuse politic nerezidente).

Nu în ultimul rând, modificări importante au fost impuse la nivel european în materia sancționării neconformității față de reglementările din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor; astfel, Directiva 2015/849 impune stabilirea unor praguri

importante referitoare la amenziile contravenționale aplicabile în cazul nerespectării obligațiilor legale, dar și măsura publicării și menținerii pe o perioadă de 5 ani a datelor de identificare ale persoanelor care s-au făcut vinovate de săvârșirea acestor contravenții.

Luând în considerare importanța crucială a segmentului de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului, **Directiva 2015/849/CE**, în conformitate cu noile standarde internaționale, plecând de la o abordare în funcție de risc, introduce noi concepte și dispoziții mai clare și mai detaliate referitoare la:

- extinderea domeniului de aplicare;
- definirea unor termeni noi: „organism de autoreglementare”, „relație de corespondență”, „conducere de rang superior”;
- introducerea obligației pentru statele membre UE de a realiza o evaluare națională a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, inclusiv prin desemnarea unor autorități sau prin instituirea unui mecanism pentru a coordona răspunsul național la riscurile menționate;
- introducerea obligației pentru statele membre UE de a menține statistici complete pentru eficacitatea sistemelor lor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, pe care le transmit Comisiei;
- informații privind beneficiarul real; crearea unui registru al beneficiarilor reali și reglementarea accesului entităților raportoare la acesta; justificarea interesului legitim de accesare a registrului beneficiarilor;
- înăsprirea sancțiunilor administrative;
- unitățile de informații financiare - extinderea și consolidarea cooperării;
- autoritățile europene de supraveghere - competențe noi,
- înlocuirea Raportului pentru tranzacții suspecte cu Raportul pentru activitate suspectă.

Un element de noutate îl reprezintă *diminuarea pragului de raportare a tranzacțiilor a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro și a transferurilor externe, precum și lămurirea unor aspecte legate de tranzacțiile efectuate prin intermediul instituțiilor de credit, respectiv în situația în care tranzacțiile sunt efectuate prin intermediul unei instituții de credit, în scopul evitării dublei raportări, obligația de raportare revine*

instituției de credit.

Totodată, dorim să amintim faptul că, atât la nivel internațional, cât și la nivel național, reglementarea aspectelor referitoare la lupta împotriva spălării banilor și, mai recent, împotriva finanțării terorismului, a cunoscut o calibrare continuă și accelerată, datorată mai ales evenimentelor recente de tipul "Panama Papers" ori agresiunilor cu caracter terorist intervenite la nivel european; astfel, la acest moment, la nivel european este în vigoare „cea de a patra Directivă” în domeniu și există, deja, în stadiu avansat, proiectul Directivei ce va modifica și acest al patrulea act european.

În mod corelativ, România a reglementat domeniul prin adoptarea de acte normative succesive, aflându-se, din acest punct de vedere, într-un proces de „învățare”, atât din propria experiență, cât și din expertiza și bunele practici dezvoltate la nivel internațional de alte unități de informații financiare (FIU) și de organisme internaționale înființate pentru sprijinirea domeniului.

De asemenea, România este monitorizată, sub aspectul luptei împotriva spălării banilor și finanțării terorismului și de organisme internaționale (Moneyval) ce evaluează mai mult decât simpla transpunere a directivelor europene, respectiv evaluează conformitatea față de standardele internaționale (Recomandările FATF). În acest context, este important de menționat faptul că, din anul 2013, FATF a emis noua Metodologie de evaluare a statelor care se concentrează nu atât pe implementarea din punct de vedere legislativ a Recomandărilor, cât pe analiza eficienței sistemelor naționale, respectiv pe analiza funcționalității normelor naționale consacrate prin acte normative.

Prin aceasta avem în vedere obligațiile de raportare a operațiunilor cu sume în numerar și a transferurilor externe, obligații ce nu sunt înscrise în Directive, dar care au fost necesare pentru a asigura realizarea funcțiilor FIU.

În prezent, tot astfel cum, la nivel european, obligațiile impuse au fost extinse și aprofundate în mod explicit, la nivelul României s-a apreciat că este necesară instituirea unui nou tip de raport, respectiv cel menționat la art. 7 alin. (5) al proiectului. Raționamentul acestei necesități rezidă în posibilitatea ca Oficiul, în calitate de FIU al României, să își poată realiza în mod optim funcțiile, respectiv să poată efectua analiza financiară și, cel mai important, să poată dispune suspendarea efectuării unor tranzacții

suspecte.

Opțiunea propusă spre reglementare prin art. 7 alin. (5) din proiectul de lege este aceea ca Oficiul să dețină o bază de date suficientă cu privire la tranzacții financiare astfel încât să poată realiza cu operativitate funcțiile sale esențiale de analiză financiară și suspendare a tranzacțiilor suspecte.

Ultimele evaluări internaționale a domeniului, cum ar fi **Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere** COM (2017) 340 final¹, publicat la 26.06.2017, ori **Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu referitoare la Al treisprezecelea raport privind progresele înregistrate către o uniune a securității efectivă și reală**², publicat la 24.01.2018, subliniază accentuarea eforturilor de combatere a terorismului, una dintre măsurile ce pot conduce la atingerea acestui deziderat fiind tocmai prevenirea și combaterea finanțării terorismului.

Această finanțare a terorismului nu implică vehicularea de sume mari în numerar, ci, mai ales, operațiuni multiple de valori reduse, realizate prin mijloace care să favorizeze anonimatul/ascunderea identității. Din acest motiv, prestatorii de servicii de plată sunt, în mod deosebit considerați ca fiind expuși riscului de a fi folosiți în scopul spălării banilor/finanțării terorismului, opțiunile de transfer rapid de bani fără cerințe riguroase de identificare transformând această categorie în una preferată instituțiilor de credit care practică un regim intensiv de cunoaștere a clientelei.

Raportul **Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere** COM (2017) 340 final, publicat la 26.06.2017, cuprinde o analiză specifică asupra riscurilor la care este expus sectorul transferurilor de fonduri³, calificând riscul din perspectiva spălării banilor ca fiind "very significant (level 4)", iar riscul din perspectiva finanțării terorismului "significant/very significant (level 3/4)".

¹ Disponibil la <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/RO/COM-2017-340-F1-RO-MAIN-PART-1.PDF>.

² Disponibil la <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/RO/COM-2018-46-F1-RO-MAIN-PART-1.PDF>, publicat la

³ La pag. 68-84.

De asemenea, în proiectul de lege sunt introduse noi definiții iar altele sunt revizuite; a fost extinsă sfera persoanelor juridice liberale, prin introducerea în categoria entităților raportoare și a categoriei executorilor judecătorești.

Proiectul de lege, aduce o serie de îmbunătățiri în ceea ce privește competențele de verificare și control, respectiv delimitează clar care sunt autoritățile cu competență de verificare și control a modului de aplicare a prevederilor prezentei legi, după cum urmează:

Totodată, se impune tuturor autorităților care au competență de verificare și control a modului de aplicare a prezentei legi, obligația de a informa de îndată Oficiul:

a) atunci când, în exercitarea atribuțiilor specifice, descoperă fapte care ar putea avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului

b) cu privire la alte încălcări ale dispozițiilor prezentei legi, constatate și sancționate conform atribuțiilor specifice.

De asemenea, termenul în care Oficiul poate primi date și informații relevante de la autoritățile și instituțiile competente, în vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite de lege a fost redus, respectiv *maxim 15 zile de la data primirii cererii*, iar pentru cererile care prezintă un caracter de urgență, marcate în acest sens, în termenul indicat de Oficiu, chiar dacă acestea nu au transmis un raport de activitate suspectă .

Un alt aspect important în prezentul proiect de lege, este dat de modificarea sancțiunilor administrative, respectiv acestea au fost înăsprite și au fost inserate noi contravenții.

Regimul sancționator aferent încălcării dispozițiilor legale de către entitățile supravegheate prudențial a fost adaptat în scopul corelării cu modelul implementat în materie de reglementare prudențială, pentru a răspunde specificului activității pe care acestea o derulează, în special din perspectiva complexității și riscurilor acesteia. Această abordare permite eficientizarea instrumentelor de supraveghere și aplicarea rezonabilă și unitară a măsurilor de supraveghere și se înscrie în planul de măsuri asumat aferent Memorandumului privind Evaluarea Comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei privind conformitatea sistemului

românesc față de Recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului: Implementarea măsurilor cuprinse în Planul de Acțiune aferent Raportului privind România, aprobat în cadrul celei de-a 44-a reuniuni plenare Moneyval, în perioada 3-4 aprilie 2014.

Directivile Uniunii Europene în domeniul autorizării și supravegherii instituțiilor de credit și instituțiilor financiare impun statelor membre evaluarea modului în care funcționează instituțiile și a persoanelor care le controlează și conduc, inclusiv din perspectiva riscului de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Pentru a-și exercita competențele ce le revin potrivit legii în acest domeniu Banca Națională a României și Autorității de Supraveghere Financiară, este necesar ca legea să abilitizeze **Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor să le furnizeze, la cerere, informații cu privire la persoane și entități care au asociat risc de spălare a banilor și finanțare a terorismului.**

Entităților financiare le incumbă obligații de raportare în contextul eforturilor de combatere a evaziunii fiscale – *Acordul FATCA (The US Foreign Account Tax Compliance Act) dintre România și SUA și Directiva UE 2016/1164 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne*, precum și obligații de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor și a restricțiilor privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare, adoptate în scopul prevenirii proliferării nucleare – *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale*, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare. În acest context, **prevederile care limitează, din perspectiva protejării datelor cu caracter personal, posibilitatea de utilizare a informațiilor obținute în contextul aplicării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului au fost redactate de o manieră care să permită utilizarea și pentru îndeplinirea obligațiilor menționate în paragraful anterior, al căror obiectiv este compatibil cu cel al măsurilor amintite.**

Pentru asigurarea conformității cu Recomandările FATF, proiectul de lege aduce importante modificări în procesul decizional asupra funcțiilor operaționale ale Oficiului, respectiv asupra funcțiilor de analiză și diseminare, care va reveni Președintelui Oficiului. Conform proiectului de lege, numirea președintelui se va realiza printr-o procedură transparentă, persoana selectată pentru această funcție urmând a îndeplini înalte standarde profesionale de probitate și integritate.

Având în vedere domeniul reglementat de prezenta lege, Această nouă formă de organizare, în acord cu Recomandările Moneyval, a fost propusă de Ministerul Justiției, sens în care, împreună cu

Având în vedere că actuala structură organizatorică este diferită de cea care a fost evaluată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr.0144/21.12.2017 pentru aprobarea Raportului privind modul de îndeplinire a atribuțiilor stabilite în cadrul Sistemului național de prevenire și combatere a terorismului, urmare aprobării de către **Guvern, Ministerul Justiției, impact asupra securității naționale, Ministerul Justiției, Secretariatul General al Guvernului și Serviciul Român de Informații în calitate de inițiator al raportului aprobat prin Hotărârea CSAT menționată mai sus, vor evalua necesitatea și oportunitatea obținerii unui nou aviz CSAT** pentru structura prezentată în noul proiect.

Luând în considerare totalitatea motivațiilor de mai sus, actualul proiect de lege respectă, de asemenea și recomandarea Moneyval referitoare la alocarea resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor specifice unei unități de informații financiare independente care reprezintă garanția eficienței activităților specifice.

În același registru, în acord cu recomandările Moneyval prezentul proiect păstrează noțiunile de **INFORMARE** și **INDICII** în vederea diseminării informațiilor către beneficiarii acestora, astfel cum au fost reglementate prin Legea nr.125/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului.

	<p>Având în vedere faptul că prin proiectul de lege se reglementează o nouă formă de organizare, se impune modificarea punctului 4 de la nota din anexa nr. VIII, capitolul II, litera A, punctul II, punctul 3 din Legea – cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în sensul acordării sporului de informații clasificate prin ordin al președintelui Oficiului.</p>
<p>3. Alte informații</p>	<p>Termenul de transpunere a Directivei 2015/849/CE a fost 26 iunie 2017, motiv pentru care este imperios necesar adoptarea prezentului proiect de lege.</p> <p>În contextul celor de mai sus, se impune urgentarea aprobării acestui proiect de lege, întrucât la nivelul Comisiei Europene există cauza 2017/0417 declanșată de Comisia Europeană împotriva României pentru neîndeplinirea obligației de comunicare a măsurilor de transpunere a Directivei 2015/849/UE (Directiva a IV-a), acțiune aflată în etapa a II-a a fazei precontencioase (prin adresa înregistrată sub nr. 8642/08.12.2017, Comisia Europeană a transmis României avizul motivat în cauza antemenționată; prin scrisoarea nr. K2/37/10.01.2018, Agentul guvernamental pentru CJUE a solicitat prelungirea cu 3 luni a termenului de răspuns la avizul motivat; prin adresa din data de 16.01.2018, Comisia Europeană a transmis României faptul că nu poate aproba prelungirea termenului de răspuns la avizul motivat), pentru transpunerea acestei directive fiind responsabil Oficiul, împreună cu Ministerul Justiției și Secretariatul General al Guvernului (astfel cum apare în tabelul întocmit de Serviciul Contencios UE din cadrul Agentului Guvernamental pentru CJUE, tabel atașat agendei reuniunii trimestriale GLCUE din 18.01.2018).</p> <p>Prin adresa nr. K2/130, Ministerul Afacerilor Externe – Agentul Guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene a solicitat Comisiei Europene o nouă prelungire cu 3 luni a termenului stabilit pentru transmiterea răspunsului motivat în cauza 2017/0417 (respectiv până la data de 08.05.2018).</p> <p>Totodată, prin acest proiect de lege se asigură conformitatea cu recomandările emise de experții Comitetului Moneyval -</p>

	<p>Consiliul European, în cadrul celei de-a IV-a runde de evaluare a României pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, proces finalizat prin adoptarea Raportului detaliat de evaluare a României în acest domeniu (în aprilie 2014).</p> <p>Una dintre Recomandările privind situația generală din România se referă la <i>necesitatea de a clarifica și consolida legislația de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, în special prin modificarea adecvată a Legii speciale, respectiv Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.</i></p> <p>Raportul de evaluare conține o analiză complexă a situației din România, din perioada 2007- 2013, privind implementarea standardelor internaționale de prevenire și combatere a finanțării terorismului, fiind evaluate atât cadrul normativ specific și capacitatea instituțională, cât și funcționalitatea mecanismelor naționale de coordonare în acest domeniu.</p> <p>În conformitate cu regulile de procedură Moneyval, România va trebui să prezinte la doi ani de la adoptare Raportul de progrese înregistrate de autoritățile române.</p> <p>Primul Raport de progrese în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a fost aprobat în data de 14 aprilie 2016 iar al doilea Raport de progrese a fost aprobat la data de 31 mai 2017.</p> <p>În prezent, Secretariatul Moneyval a transmis șefului delegației române la Moneyval, Președintele Oficiului, Chestionarul referitor la cel de-al treilea Raport de progrese, pe care România îl va susține în cadrul Celei de-a 56-a Reuniuni Plenare a Comitetului Moneyval ca va avea loc în aprilie iulie 2018.</p>

Secțiunea a 3-a

2. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
3. Impactul asupra mediului de afaceri	Impactul măsurii de eliminare a posibilității societăților pe acțiuni de a emite acțiuni la purtător va fi redus, astfel cum rezultă din următoarele date statistice: <ul style="list-style-type: none"> ▪ la nivelul întregii țări sunt înregistrate 483 societăți emitente de acțiuni la purtător, raportat la totalul de 9.187 societăți pe acțiuni (data de referință: 30.12.2017), deci aprox.5.26% din totalul societăților pe acțiuni; ▪ 106 societăți pe acțiuni, adică 21,95 % dintre societățile emitente de acțiuni la purtător, sunt în procedură de faliment, dizolvare sau lichidare voluntară ori în întrerupere temporară a activității.
4. Impactul asupra sarcinilor administrative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Impactul social	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
7. Impactul asupra mediului	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
8. Alte informații	Nu este cazul
4. Impactul social	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Impactul asupra mediului	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,

atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2					7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
3. Impact financiar plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					

bugetare	
7. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 5-a

9. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Abrogarea Legii nr. 656/2002, pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 702 din 12 octombrie 2012</p> <p>Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 594 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 13 iunie 2008</p> <p>Abrogarea Deciziei Plenului Oficiului nr. 496/2006 pentru aprobarea Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standardele de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudentiale a unor autorități publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I 623 din 19 iulie 2006</p> <p>În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Oficiul va prezenta Guvernului spre aprobare Regulamentul de aplicare a prezentei legi, precum și Regulamentul de organizare și</p>
--	---

	funcționarea a Oficiului.
2.Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prin prezentul proiect de act normativ se asigură transpunerea în legislația națională a Directivei <u>/(UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015, cu termen limită de implementare 26 iunie 2017.</u>
4. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	

Secțiunea a 6-a

10.Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
--	---------------

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Se solicită avizul Consiliului Legislativ
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

7. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Proiectul de act normativ va fi postat pe site-ul oficial al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, conform Legii nr. 52/2003 <i>privind transparența decizională</i> .
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Transparență decizională conform Legii nr.52/2003 <i>privind transparența decizională</i> .
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a
8. Măsuri de implementare

1. 1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor institutelor existente	Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, autoritățile de aplicare a legii, autoritățile de supraveghere prudencială, entitățile raportoare sunt responsabile cu implementarea măsurilor cuprinse în prezentul act normativ.
2. Alte informații	Nu au fost identificate .

Secretarul General al Guvernului,

IOANA-ANDREEA LAMBRU

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

DANIEL - MARIUS STAICU

Ministrul Justiției

TUDOREL TOADER

Lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

AVIZĂM FAVORABIL

Ministrul Finanțelor Publice,

EUGEN ORLANDO TEODOROVICI

Ministrul Afacerilor Interne

CARMEN DANIELA DAN

Ministrul Afacerilor Externe

TEODOR – VIOREL MELEȘCANU

Serviciul Român de Informații

EDUARD RAUL HELLVIG

Curtea de Conturi a României

Ministerul Afacerilor Externe Externe

MIHAI BUSUIOC

Ministrul delegat pentru

Banca Națională a României

Banca Națională a României

MUGUR ISĂRESCU

MUGUR ISĂRESCU

Ministerul Afacerilor Externe Afaceri Europene
Supraveghere Financiară

Ministrul delegat pentru

Afaceri Europene **VICTOR NEGRESCU**
Financiară

VICTOR NEGRESCU

Autoritatea de

Autoritatea de Supraveghere

LEONARDO BADEA

Autoritatea Națională de Supraveghere a
Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

ANCUȚA GIANINA OPRE